

Pension to 60,000 MTNL Employees of Mumbai and Delhi

SHRI BHARATKUMAR BHAVANISHANKAR RAUT (Maharashtra): Mr. Deputy Chairman, Sir, I wish to give voice to the long-pending grievance of 34,000 employees of MTNL working in Delhi and Mumbai. Sir, these employees are up in arms. They are agitating and protesting for fulfilment of their demand which is their natural right. If getting Government pension is a right, then, these 34,000 employees have been deprived of their natural right; their democratic right for the last so many years. It is not that they have been just sitting with folded hands. This story goes way back to 1986 when MTNL was launched with a great fanfare. At that time, all these employees who were working for DoT were transferred on deputation to MTNL in Mumbai and Delhi. It is not that it was their choice. By force and obligation, all these employees were shifted to MTNL and from then on they have been deprived of their right to get Government pension. After that, those employees were absorbed in the MTNL. The assurance given by the Government was that all the rights and benefits of being a Government servant would be transferred to these employees working in PSUs also. But it has not happened. The employees have been demanding for this. In 2002, the then Minister for Communications, Mr. Pramod Mahajan, held a meeting and he assured that Government pension will be given to the MTNL employees. But, nothing happened. After that, the leader of my Party, Shri Manohar Joshi, who was the Speaker of the Lok Sabha, took initiative and held meeting. Again, an assurance was given that Government pension and family pension will be given. Nothing happened after that. Sir, the employees kept agitating, and now in December, again, a delegation of these employees met the Minister, Mr. Raja. He assured them that the required notification will be issued. Sir, 34,000 employees are waiting for justice. Today, outside this House, in Delhi, 15,000 employees have assembled to demand for Government pension. We say that we are in the era of communication. Telephone has been our lifeline. And, particularly, for people living in Mumbai and Delhi, it is a right. Why are you not allowing their right to life? I think the Minister should immediately take it up and do justice to them. Thank you, Sir.

Incidents of dog bites in Delhi and non-availability of anti-rabies vaccine

श्री शाहिद सिद्दिकी (उत्तर प्रदेश): धन्यवाद महोदय, आज हमारे मुल्क के गांवों में, गलियों में, बाजारों में, शहरों में और खास तौर से बड़े शहरों में एक आतंक फैला हुआ है। वह आतंक बहुत खतरनाक है और आम आदमी को इस आतंक का सामना करना पड़ रहा है। वह आतंक है—जो लाखों की तादात में कुत्ते गलियों में घूम रहे हैं। वे आम आदमी पर इस तरह से हमला करते हैं। वह आम आदमी सड़कों पर निकलता है, वह गाड़ियों में नहीं घूम सकता। उससे भी बड़ी दिक्कत यह है कि वैक्सीन अस्पतालों में अवेलेबल नहीं हैं। आज ही के अखबार में यह खबर है कि एक बच्चे को कुत्ते ने काट लिया। उसे 6 अस्पतालों में ले गए। हर जगह यह कहा गया कि हमारे पास वैक्सीन नहीं है और आप हमारे एरिया में नहीं आते। जैसे पुलिस स्टेशन का एरिया होता है उसी तरह अस्पतालों का एरिया कर दिया गया है। आपको मालूम है कि अगर 24 घंटे के अंदर-अंदर वैक्सीन नहीं लगे तो आदमी मारा जाएगा। ज्यादातर औरतें और बच्चे ही कुत्तों के काटने का शिकार हो रहे हैं। यह बंगलौर में बहुत ही बड़ा मसला है, मुम्बई में शायद इतना नहीं होगा, लेकिन दिल्ली में, बंगलौर में, छोटे-छोटे कस्बों में इनका एक आतंक फैला हुआ है। इस कारण सुबह को बड़े लोग वॉक पर नहीं जा सकते। वॉक करने जाते हैं तो कुत्ते उन पर हमला कर देते हैं। तो मैं सरकार से कहना चाहता हूँ कि एक तो आप वैक्सीन का इंतजाम कीजिए और यह जो वेक्सीनेशन का एरिया बांट दिया गया है, यह बड़ा खतरनाक है, क्योंकि इसमें आपको टाइम बाउंड वेक्सीनेशन चाहिए होता है। आज के हिन्दुस्तान टाइम्स में इसकी खबर है कि अस्पताल में नहीं होने की वजह से एक बच्चे को वैक्सीन नहीं मिला। यह मसला आज का नहीं है, मुसलसल में देख रहा हूँ, जब हम अपनी कस्टीडियन्सी में जाते हैं तो हमें वहां लोगों से यह शिकायत मिलती है। यह मसला बहुत छोट है, इसलिए यह मसला इतने बड़े हाउस में उठाने का नहीं है। लेकिन आम आदमी इससे बहुत ज्यादा प्रभावित

है। इसलिए मैं आपसे कहना चाहता हूँ कि सरकार, हेल्थ मिनिस्ट्री इस मसले के ऊपर ध्यान दे। एक तो वेक्सीन का इंतजाम हो और दूसरे, इन कुत्तों का कुछ इलाज किया जाए। मैं हाथ जोड़कर उनसे कहना चाहता हूँ जो इन कुत्तों से प्यार करते हैं, वे उनको पालें, घरों में पालें, उनके लिए हेयर ड्रेस रखें, उनके लिए फैशन डिजाइनर रखें, उनके लिए परफ्यूम बनवाएं, वह सब कुछ होना चाहिए। लेकिन उसके साथ हजारों की तादाद में, सर, दिल्ली में ही सिर्फ ढाई लाख आवारा कुत्ते हैं। अगर इन कुत्तों की नसबंदी नहीं होगी, अगर इन कुत्तों का इलाज नहीं होगा तो स्थिति खराब हो सकती है। ... (व्यवधान) ... बिल्कुल करवाई जाए, बहुत जरूरी है और हो रही है, लेकिन जिस तरह से होनी चाहिए, उस तरह से नहीं हो रही है।

श्री रवि शंकर प्रसाद (बिहार): आप कुत्तों को आतंकवादी क्यों कह रहे हैं?

श्री शाहिद सिद्दिकी: वे आतंकवादी नहीं हैं, उनका आतंक है। उनका आतंक हम सबको प्रभावित किए हुए है। इसलिए मैं आम आदमी की पीड़ा आपके सामने रख रहा हूँ और मैं चाहता हूँ कि इसमें पूरा हाउस मेरा साथ दे।

श्री बनवारी लाल कंछल (उत्तर प्रदेश): मैं इससे अपने आपको सम्बद्ध करता हूँ।

श्री वीर पाल सिंह यादव (उत्तर प्रदेश): मैं भी एसोसिएट करता हूँ।

माननीय सदस्य: हम भी इससे सहमत हैं।

﴿شری شاہد صدیقی (اتر پردیش): دہنیواد مہودے، آج ہمارے ملک کے گاؤں میں، بازاروں میں، شہروں میں اور خاص طور سے بڑے شہروں میں ایک آتंक پھیلا ہوا ہے۔ وہ آتंक بہت خطرناک ہے اور عام آدمی کو اس آتंक کا سامنا کرنا پڑ رہا ہے۔ وہ آتंक ہے، جو لاکھوں کی تعداد میں کتے گلیوں میں گھوم رہے ہیں، وہ عام آدمی پر اس طرح سے حملہ کرتے ہیں۔ وہ عام آدمی سڑکوں پر نکلتا ہیں، وہ گاڑیوں میں نہیں گھوم سکتا۔ اس سے بھی بڑی دقت یہ ہے کہ ویکسین اسپتالوں میں اولیبل نہیں ہے۔ آج ہی کے اخبار میں یہ خبر ہے کہ ایک بچے کو کتے نے کاٹ لیا۔ اسے چھ اسپتالوں میں لے گئے۔ ہر جگہ یہ کہا گیا کہ ہمارے پاس ویکسین نہیں ہے اور آپ ہمارے ایریا میں نہیں آتے۔ جیسے پولیس اسٹیشن کا ایریا ہوتا ہے اسی طرح اسپتالوں کا ایریا کر دیا گیا ہے۔ آپ کو معلوم ہے کہ اگر 24 گھنٹے کے اندر اندر ویکسین نہیں لگے تو آدمی مارا جائے گا۔ زیادہ تر عورتیں اور بچے ہی کتوں کے کاٹنے کا شکار ہو رہے ہیں۔ یہ بنگلور میں بہت ہی بڑا مسئلہ ہے،

ممبئی میں شاید اتنا شش بہ گامہ لنگر ملتی ہے، ننگور میں جھوٹے چھوٹے قصبوں میں ان کا ایک آتک پہلا ہوا ہے۔ اس کارن صبح کو بوڑھے لوگ واک پر نہر جاسکتے۔ واک کرنے جاتے ہیں تو کتے ان پر حملہ کر دیتے ہیں۔ تو میں سرکار سے کہنا چاہتا ہوں کہ ایک تو آپ ویکسین کا انتظام کیجئے فور یہ جو ویکسینیشن کا اپنا بانٹ دیا گیا ہے، یہ بڑا خطرناک ہے، کیوں کہ اس میں آپ کو ٹائم ہاونڈ ویکسینیشن چاہئے ہوتا ہے۔ آج کے ہندستان ٹائمس میں اس کی خبر ہے کہ اسپتال میں نہیں ہونے کی وجہ سے ایک بچے کو ویکسین نہیں ملا۔ یہ مسئلہ آج کا نہیں ہے، مسلسل میں دیکھ رہا ہوں، جب ہم اپنی کنسٹی ٹیوٹنسی میں جاتے ہیں تو ہمیں وہاں لوگوں سے یہ شکایت ملتی ہے۔ یہ مسئلہ بہت چھوٹا ہے، اس لئے یہ مسئلہ اتنے بڑے ہاؤس میں اٹھانے کا نہیں ہے۔ لیکن عام آدمی اس سے بہت زیادہ پرہاوت ہے۔ اس لئے میں آپ سے کہنا چاہتا ہوں کہ سرکار کے لئے اس مسئلے کے بارے میں دھیان دے۔ ایک تو ویکسین کا انتظام ہو اور دوسرے، ان کتوں کا کچھ علاج کیا جائے۔ میں ہاتھ جوڑ کر ان سے کہنا چاہتا ہوں جو ان کتوں سے بھاگتے ہیں، وہ ان کو پالیں، گھروں میں پالیں، ان کے لئے بھر ٹریسر رکھیں، ان کے لئے فیشن ٹرانز رکھیں، ان کے لئے پرفیوم بوتلیں، وہ سب کچھ ہونا چاہئے۔ لیکن اس کے ساتھ ہزاروں کی تعداد میں۔ سر ہوئی میں ہی صرف ڈھائی لاکھ آوارہ کتے ہیں۔ اگر ان کتوں کی نسبندی نہیں ہوگی اگر ان کتوں کا علاج نہیں ہوگا تو آستھتی خراب ہو سکتی ہے۔

مداخلت۔ بالکل گروائی جائے، بہت ضروری ہے اور ہو رہی ہے، لیکن جس طرح میں ہونا چاہئے، اس طرح سے نہیں ہو رہی ہے۔

شری روی لشکر پرساد: آپ کتوں کو آتک وادی کیوں کہہ رہے ہیں؟

شری شاہد صدیقی: وہ آتک وادی نہیں ہیں، ان کا آتک ہم سب کو پرہاوت کئے ہوئے ہے۔ اس لئے میں عام آدمی کی پیڑا آپ کے سامنے رکھ رہا ہوں اور میں چاہتا ہوں کہ پورا ہنوس میں ساتھ ساتھ۔